

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félfévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhatszoros petitsor egyszeri hirdetése 20 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilntér: minden sor 30 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Pösteza 59. szám, Kösch Árpád könyvnyomató-intézet.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények,
valamint a hirdetési díjak is.

A szövetkezetek.

Újabbban úgy a sajtóban, mint különösen egyes kereskedői körökben mind jobban kezdenek foglalkozni a szövetkezetekkel, még pedig elsősorban a fogyasztási és értékesítő-szövetkezetekkel.

Élénk a támadás különösen ez utóbbi fajú szövetkezetek ellen; főleg a kiskereskedők azok, kik e szövetkezeteket magukra veszedelmeseknek tartják s eltörlésüket, vagy, ha ez nem volna lehetséges, erős megrendszabályozásukat sürgetik.

A szövetkezetek tudvalevőleg a modern szabadság és alkotmányosság honában: Angolországban keletkeztek. Innét ültette át ezen intézményt *Schultze-Delitzsch* Németországba; hazánkban pedig az 1875. évi kereskedelmi törvény szabályozta azokat.

A szövetkezetek — az íróknak egybevágó nézete szerint — általában azt célozzák, hogy a nagy- és kisiparnak aránytalan erővel folytatott harczában megmentessék a kisipar a teljes elnyomatástól s a munkás- és a kisbirtokos-osztály megóvassék a gazdagabbaknak részéről szenvedett kizsákmányolástól. Vezetésméjük tehát az, hogy az elszigeteltségükben gyöngye, erőtlenség gazdasági alanyok (a kis-emberek) egyesültesse oly célból, hogy egyáltalában érvényesülhessenek, fenntartassanak és megvédessenek, vagyis: az *önvédelem, önfentartás, önsegély.*

A népek túlnyomó tömegét, a népek millióit, a szegényebb emberek teszik ki. A népek ezen millióinak jólétét kívánják fokozni a fogyasztási és értékesítő szövetkezetek által, hogy

azon milliónyi összegek, melyeket eddig a közvetítők tettek el, mint haszon, a népeké maradjanak. E mellett a tapasztalat bizonyítja, hogy a szövetkezetben való működés fejleszti az értelmet, fölbreszti a köz iránti érdeklődést; ezeken kívül önmérsékletre, takarékosagra és önzetlenségre tanít; rendhez és jobb gazdálkodáshoz szoktat; az illetőnek mindenről, a mire gazdaságában, háztartásában szüksége van, biztosabb áttekintést nyújt s megóvja őt a lépten-nyomon beállható megcsalástól.

Meg vagyunk teljes mértékben győződve a szövetkezeteknek áldásos voltáról. Kell, hogy a szövetkezetek hazánkban felvirágozzanak, mert ezzel együttjár honunknak vagyonosodása, anyagi és szellemi téren való haladása.

Különös jelenség, hogy legnagyobb elleneségei a szövetkezeteknek a szatócsok, közvetítők és a kereskedők, holott ők adták a példát a szövetkezésre; s mégis a kereskedők táborából jönnek a legerősebb támadások.

Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés- (O. M. K. E.)-nek hivatalosan ugyan még nem, de vezető-embere: *Sándor Pál* részéről már bevallott, egyik célja éppen a szövetkezeteknek elnyomása volna, azzal érvelvén, hogy a szövetkezetek veszélyeztetik a magyar kereskedelmet; felekezett és nemzetiség elleni izgatásokat űznek, stb.*

Ámde mindezen ál-bizonyítékok egy csapásra megdőlnék azon egyetlen ténynyel szemben, hogy a kereskedők közt már nagyon régóta fennállanak a ringek, kartellek, központi eladási irodák, melyek ugyanazon elven alapul-

* Az O. M. K. E. működéséről, célzatairól, a szövetkezetekkel szemben elfoglalt álláspontjáról másképpen vagyunk informálva. Szerk.

nak, mint a kis-emberek szövetkezetei, t. i., hogy az erők egyesítése fokozza azok hatását is s hogy az egyesülés erőssé tesz.

Azt, hogy a szövetkezetek bármely felekezett vagy nemzetiség ellen irányulnának, nem tapasztaljuk, mert hisz a szövetkezetbe beléphet bárki, tekintet nélkül, hogy milyen vallású és milyen nemzetiségű. Hogy azonban ily izgatásoknak még a csirája is kiirtassék, lehet azoknak eltűnéséről vagy a megalkotandó szövetkezeti törvényben, vagy legalább az alapszabályokban megfelelően gondoskodni.

Magyarországnak 19 millió lakosa közül 12 millió közvetlenül a földművelésből él s egész nemzeti vagyonosodásunknak leghatalmasabb forrása a földművelés.

Vajjon kívánatos-e, hogy ez a földművelő-osztály továbbra is ki legyen téve egyes uzsorások, szatócsok és némely kiskereskedők részéről annak, hogy az óriási közvetítői haszon ezeknek kezében maradjon, vagy pedig a szövetkezetek útján erősítsék a nemzetfenntartó földművelő- és kisiparos-osztályt?

Tudják meg e szatócsok és kiskereskedők, hogy nem a fogyasztó közönség van a kereskedőkért, hanem megfordítva.

Dr. Obetko Dezső.

Vármegyei közgyűlés.

Sárosvármegye törvényhatósági bizottsága július 18-án báró *Ghullány Imre* főispán elnöklété alatt rendszeres évnegyedi közgyűlést tartott. Igen nagy érdeklődést keltett a belügyminisztérium leirata a vármegyei alkalmazottak illetményeinek szabályozásáról szóló 1904. X. t-cz végrehajtása s a fizetési fokozatok megállapítása iránt. A közgyűlés erre nézve a *Hivatalos Lap*-ban is kimutatott beosztást terjeszti jóváhagyás végett a minisztérium elé.

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

Egy tehetséges asszony.

Írta *Pekár Gyula.* (Folyt. és vége.)

Milyen lehet ez a zseniális asszony? Férfiaskodó vén kisasszony, fantasztikus csúnya némbert, vagy a legjobb esetben egy perrcfaelita szentet fogok-e látni? Egy bohém Botticelli-utánzatot, a mi flórenczi palástban sétál s lilomot tart a kezében?... Első pillanatra annyi volt az ember az Empire-teremben, hogy semmit sem láttam. Nagynehezen körülkerültem ahhoz a fehér oszlophoz, a hoi ennek az udvarnak közepén sejtettem s ott egyszerre közelről megpillantottam Madame Jehanne Valéryt.

Ott ült az oszlop alatt egy etruszk-díszű nagy zöld karosszékekben, szórakozottan nézett végig a társaságon s mosolyogva felelt a hozzá intézett tömeges kérdésekre. Elbámultam, mindent vártam volna, csak ezt nem. Férfiaskodó némbert, vagy Botticelli utánzat helyett egy nemzetközi eleganciával öltözött, teljesen normális, modern szép asszonyt láttam ott. Határozottan ő volt a legnormálisabb az egész irodalmi szalonban, annyira az, hogy bele se illett d'Mme d'Étirole gyűjteményébe. Én is, mások is csodálkozva néztük, mintha tévedés lett volna a dologban... Pedig ő volt az. Madame Jehanne Valéry: egy 35—36 év körüli, nyúlánk, de már gömbölyödő, kívánatos szőke asszony, a ki első pillanatra mindenre inkább látszott teremtvé lenni, mint a művészetekre. Szép volt, abból a bizonyos lusta, szőke fajtából s nagy kék szemű és kissé vastag ajkainak mosolya mögött sajtósájos, szerelmes öntudatlanság

aludt. Körülötte mint prédára leső ragadozók ültek az ifjú és vén írók, analitikusok, szimbolisták, kritikuskok, s igazi írói kérlelhetetlenséggel vallatták. Mindenik meg akarta találni a szfinx titkát s ezért örökre egymás szavába vágta. A szőke asszony lusta mosolyal hallgatta őket, a szabályos, nyugodt arcza egy pillanatra sem változott el. Felelt neki egyszerűen, minden pöz nélkül, olykor szinte szegyenkezve, de különben olyan egykedvűen, mintha egész művészetek voltakép nem érdekelné őt...

— Az avatizmus! — kiáltá egy lelkes analitikus olyan diadallal, mintha már nyomon lett volna — a leszármazási jog fog nekünk megmagyarázni mindent... Halljuk!

Madame Valéry elnevette magát.

— Hát ezt is tudni akarják — mondá lassú, vontatott hangján — hát minden modern emberben, benem is sokféle vér keveredett össze: francia, angol, sőt tán orosz is... Érdeklék a családi és vagyoni viszonyaim? Hát korán árvaságra jutottam egy délfranciaországi kastélyban. Pénzem mindig volt elég, független voltam s azt tehettem, a mi nekem tetszett, legszemből korom óta... Nos, de hisz mindez oly mellékes!

— Mi hát akkor a lényeges? Hol a titok?

— Nem tudom! — mormogá Madame Valéry csodálkozva — pedig magam is szeretném tudni... Keressék!

— Kora gyermekkorra óta ihletet érzett a művészetekhez?

— Nem mondhatnám... Úgy éltem a természet ölében mintegy álomban és sose álmodtam volna, hogy valaha művész lesz belőlem...

— Különös! Hát az ihlet úgy egyszerre, magától jött?

— Igen — felelt a szőke asszony s halaványan elpirult — úgy egyszerre magától... Egyszerre csak festeni kezdtem.

— Hát nem egyszerre foglalkozott mind a négy művészettel? — kérdém, egy résen át széket tolvá melléje.

— Óh nem, a világért sem! — felelt Madame Valéry, meglepetten nézve rám. — A festészetben kezdtem. Festettem, örömet letem benne, de teljességgel semmi érdemet sem tulajdonítottam magamnak, mikor a Szalonban érmet nyertem. Magától jött az a hajlam s aztán el is mult...

— Igen, épp a legszebb pillanatban hagyta abba. De miért?

— Nem tudom... Mialatt festettem, sokat utaztam Olaszországban. Aztán Németországba költöztünk. Ott kedvet kaptam a zenéhez.

— Nagyszerű! És a festést teljesen abbahagyta?

— Teljesen. Úgy elfeledtem, mintha sose lett volna ecset a kezemben. Nem lettem volna képes többé a legegyszerűbb vázlatra... Egészen a zenének éltem. Észre sem vettem, hogy művészetet cseréltem. Ugyanazt fejeztem ki a zenében is, mint a festészetben...

— Persze, aztán elmúlt a zene is. Mi jött utána?

— Madame Valéry ismét elpirult egy kisse.

A zene után... több évig tartózkodtam Oroszországban. Ott adtam magamat szobrászatra...

— Zene után és Oroszországban szobrászatra? — kiáltám — Hisz, ha Olaszországot mondana, akkor még érteném, de ott a muzika éjszaka csak nincs formatökély!... És nem volt nehéz az új művészetre való átmenet?

E szerint az alispán a VI.; a főjegyző, az árvászéki elnök, a főügyész és a főorvos a VII.; az I. aljegyző, főszolgabírák és az árvászéki ülnökök a VIII.; a t. alügyész, a II. és az egyik III. aljegyző és a szolgabírák fele, valamint a levéltárnok a IX.; a másik III. és a IV. aljegyző, a szolgabírák másik fele, a járásorvosok és az irodatiszták, úgy a Bártfa-fürdőbiztos a X.; az irnokok és a járásirnokok a XI. fizetési osztályba soroztattak. *Berzeviczy Rezső* girálti főszolgabíró a közgyűlés — tekintettel főszolgabírói működése hosszú idejére és e minőségben szerzett kiváló érdemeire — a VII. fizetési osztályba léptette elő. A kiadott összeállításból látható, hogy Sárosvármegyében a tisztviselők fizetései igen jelentősen (30—60%-al) emeltek.

A belügyminisztérium leirata folytán a közgyűlés stílárius módosítást eszközölt a vármegyei tisztai nyugdíj-szabályrendeletben; másrészt a minisztérium részéről nyilatkozatra szólított fel, az özegegy nyugdíj maximumát 3000 koronában állapította meg.

Tahy József alispán nagy gonddal egybeállított negyedévi jelentése tudomásul vétetett.

A Felsővidéken létesítendő állami népiskola céljaira a kir. tanfelügyelő előterjesztése alapján 1600 kor. segély a kulturálabból megszavaztatott.

A makoviczai községek, továbbá Nyársardó s Plavnica község határozatai, melyek szerint e községek az ott létesítendő állami népiskolák építéséhez hozzájárulnak, jóváhagyattak.

Felirat intézését mondták ki a kormányhoz az iránt, hogy II. Rákóczi Ferenc hamvai nagy ünnepélyességgel hazaszállítván, Sárosvármegyében temetessenek el. Továbbá Bánó Árpád indítványára azt is elhatározták, hogy a vármegye tanácssterme számára megfeszíteti II. Rákóczi Ferenc képét.

Bánó Aladár főjegyzőnek augusztus 1-jétől kezdődő szabadság engedélyeztetett.

HIREK.

* **Kinevezések.** Ó Felsége a király *Gombos József* kassai kir. törvényszéki albirót a kassai kir. ügyészséghez *alügyész*; a m. kir. igazságügyi miniszter pedig dr. *Kéler Béla* pozsonyi kir. törvényszéki aljegyzőt ugyanoda *jegyzővé*; *Dán György* végzett joghallgatót a debreczeni ítélőtábla területén díjtalan *joggyakorló*; *Krausz Frigyes* eperjesi kir. törvényszéki díjnyokot ugyanezen törvényszékhez *írnokká* nevezte ki.

* **Eljegyzés.** *Gömör János*, a koll főgimnázium igazgató-tanára Eperjesen, július 18-ikán eljegyezte *Fenyvessy Irénkét* Kassán.

* **Gyászrovat.** Vettük és részvétellel közöljük az alábbi szomorú-jelentéseket: «Alulírottak — a nagyszámú rokonság nevében is — fájdalmas szívvel tudatjuk, hogy *Glück Dávid* úr f. hó 17-ikén éjjeli 11 óra körül életének 64-ik, boldog házasságának 35-ik évében rövid szenvedés után elhunyt. A megboldogult hült tetemei f. hó 19-ikén d. u. 3 órakor fognak a gyászházból (Fő-utca 67.) az izraelita temetőbe kíséretetni. Eperjes, 1904. évi július hó 18-ikán Nyugodjék békében! Özv. Glück Dávidné sz. Glück Johanna, neje.

— A viláért sem! — felelt a szőke asszony és szemei egy pillanatra szenvedélyesen csillantak fel. — Egyszerre magától úgy jött a dolog, hogy szobrászkodni kezdtem...

— De mi indította rá, micsoda véletlen?

— Nem tudom... — mormogá Madame Valéry zavartan. — Megtetszett... ez a művészet s híven műveltem, a míg...

— A míg egyszer aztán ráúnt, úgy-e?

— Igen... Visszaköltöztem Párisba s egy napon irni kezdtem... Önök ma azt mondják, hogy mindazt, a mit ebben a négy művészetben létrehoztam, jó. Szörnyen csudálkozom rajta. Nekem sose volt semminemű ambíció s nem tulajdonítok magamnak semmiféle érdemeket. Festettem, zenét szerzettem, szobrászkodtam és irtam, de mindezt csak azért, mert véletlenül úgy jött...

— És sose esett nehezére, hogy e művészeteket mindig épp a legszebb ponton hagyta abba?

Soha!... — kacagott a szőke asszony. — Hisz akkor ma halálra kellene búsulnom magamat! Ma már mind a négy művészet halott dolog reám nézve. Nem érdekelnek többet...

— Hogyan?

— Nem tudnék én többet se ecsettel, se zenével, se vésővel, se tollal bánni. Kiment belőlem... elfelejtettem... Ennek a furcsa kiállításnak az eszméje sem tőlem származik.

— Csodálkozva néztünk rá.

— Mi lesz hát most a legközelebbi művészet, a miben kitünteti magát?

Özv. Braun Józsefné sz. Glück Jolán, Glück Szidónia, Glück Vilma, Glück Lajos, Glück Sándor, gyermekei. Özv. Deutsch Hermanné sz. Glück Eszter, Glück Miksa, Lichtig Hermanné sz. Glück Antónia, Glück Mórné sz. Glück Betti, Lefkovits Mórné sz. Glück Malvin, dr. Glück Samuné sz. Glück Lotti, testvérei. Braun Ervin, Braun Olga, unokái.

«Pauckert Dánielné sz. Baláss Anna és Szedlák Imréné sz. Baláss Mária — úgy saját, mint gyermekeik, valamint a többi rokonok nevében — fájdalomtelt kebelrel tudatják, hogy *özv. Pankievits Ignác* né sz. *Baláss Johanna* asszony hosszabb betegség s a halotti szentségeknél ájtatos telvétele után — 75 éves korában — 1904. évi július hó 17-ikén esti 7 órakor jobblétre szenderült. A boldogultnak hült tetemei 1904. évi július hó 19-ikén d. u. 4 órakor fognak — a róm. kath. egyház szertartásai szerint — az Árok-utcai 41. sz. házból a róm. kath. sírkertben örök nyugalomra elhelyeztetni. Az engesztelő szentmise-áldozat pedig 1904. évi július hó 20-ikán d. e. 9 órakor a róm. kath. főtemplomban fog az Úrnak bemutatni Eperjes, 1904. évi július 17-ikén. Áldás lebegjen porai felett!»

* **Fölvétel az állami tanítónőképzőintézet óvodába.** A helybeli állami tanítónőképzőintézet óvodájában az 1904—1905. évre szóló beiratások *augusztus 2-ikán és 3-ikán* d. e. 10 óráig fognak megtartani.

* **Kassa—bártfai menettérty jegyek.** A kassai-oderbergi vasúttól vett értesítés szerint a Kassáról Bártfára szóló mérsékelt árú menettérty jegyek érvényessége 36 órától 48 órára hosszabbított meg.

* **Hangverseny Bártfa-fürdőben.** Vasárnap, július 24-ikén a bártfai fürdő közönségét érdekes hangverseny fogja szórakoztatni. A hangversenyen Rédei Szidi, a Népszínház primadonnája, továbbá Cséry Ilonka, Polacek Elza és Recht Sándor hegedűművész működnék közre. Hangverseny után tombola és tánc következik.

* **A Sárosvármegyei Gazd. Egyesület igazgatóválasztmánya,** úgyis mint vármegyei mezőgazdasági bizottság *augusztus hó 1-jén* a vármegyei háza kistermében *ülést tart.*

* **A Sárosvármegyei Lótenyésztést és Lóversenyeget Pártoló Egyesület** falkakapói (Harier) már megérkeztek, azok az egyesületnek e célra épített «Kennel»-ében vannak elhelyezve. A Kennel a Táborhegyen, a tűzéraktanya mögött épült s létrehozásában igen sokat fáradozott Lukovits Aladár gazd. egyes. titkár.

* **Fényképészeti vegyszerek alkotórészei,** valamint használatra készen egybeállítva is, *olcsó árban* kaphatók *Cattarino Sándornál* Eperjesen.

* **A sóvári tűzvész.** Sóvár községben július hó 19-ikén este 9 órakor tűz ütött ki s a hajnali órákig 14 házat és sok melléképületet elhamvasztott. Eperjesről, mihelyt a lángok pirostra festették az eget, nyomban kivonult a tűzoltóság két század katonasággal. A mentés igen nehezen ment, mert a faluban nagy a vízhiány. A szárazságban a kutak vize kiszáradt s a patakban is jóformán csak iszap volt. A tűzoltóság a katonasággal együtt hajnali 3 óráig emberfeletti erővel dolgozott és sikerült neki a tűz towaterjedését megakadályozni, mert különben az egész falu elhamvad. A tűzben sok szarvasmarha is elpusztult. Mentés köz-

ben egy asszonyra rászakadt az égő tető s a szerencsétlen ott pusztult a lángokban. A tűzoltásnál sok ember égési sebeket szenvedett. A kár előreláthatólag igen nagy.

* **Nagy tűz Szvidniken.** Óriási tűzvész pusztított júl. 22-ikén Alsó- és Felsőszvidniken. Részletes tudósítások még nem érkeztek ugyan, mert a posta is leégett s így a távirati összeköttetés Eperjessel szünetel. Azonban Kőszeghy Ádám főszolgabírónak Sztropkóról feladott távirata szerint a község lángokban áll s már 35 lakóház, közöttük a postaépület, csendőrlaktanya, szolgabíróház, számos melléképülettel leégett. A nyomor enyhítésére a főszolgabíró táviratilag kért segélyt a vármegye alispánjától.

* **Erdőégés.** *Roskovány* községben e hét folyamán nagy tűzvész pusztított, elhamvasztván a község mellett elterülő erdőségnek jelentékeny részét.

* **Ebzárlat.** Raszlaviczán és környékén Sebők Vilmos állami tanító kutyáján a veszettség jelei mutatkoztak és e miatt lebunkózták, még mielőtt valakiben kárt tett volna. A szolgabíró hivatal 40 napi zárlatot rendelt el.

* **Lefoglalt hús.** Rendőrségünk igen erősen lép fel azokkal szemben, a kik a vidékről származó húsvizsgálati bizonyítvány nélkül húst hoznak be az eperjesi piacra. Az elmúlt héten három vidéki mészáros ért tetten a rendőrség s bizonyítvány hiányában a húst elkobozták, őket pedig megbüntették.

* **Elővásárlás miatt megbüntette a rendőrség** *Timcsó Andrást* kofát, a ki a kora reggeli órákban a városba behozott cseresnyét potom áron összevásárolta a vidéki termelőktől. Rendőrségünknek ezt az erőlyes fellépését csak helyeselhetjük. Csakis így lehet a helybeli tarthatatlan piaci árakon végre-valahára javítani.

* **Elveszett százas.** Július 18-ikán *N. G.* eperjesi lakos szolgálójával háromszáz koronát küldött a postára. Útközben az egyik százas elveszett. A becületes megtalálót ezúton is felszólítjuk, hogy a százasbankót szolgáltatssa be a rendőrséghez.

* **Fényképészeti készülékek,** hozzávaló eszközök s vegyszerek eredeti gyári áron *Pálesch Árpád* droguistánál Eperjesen, Fő-utca 17. sz. a. kaphatók.

* **Ménlovak kiselejtezése.** Az eperjesi állami méntelepen tartott lovaknak szabályszerű, bizottsági kiselejtezése július 20-ikán történt meg. Ez alkalommal megjelentek: a földművelésügyi minisztérium képviselőjében *Nagy Gábor* miniszteri titkár, a méntelepparancsnokság részéről *Perczel Béla* és *Ehrenberger Ernő* cs. és kir. méneskeri kapitányok, Sárosvármegyei lótenyésztő-bizottmánya, illetőleg a Sárosvárm. Gazdasági Egyesület érdekében ifj. *Meliórisz Kálmán* és *Lukovits Aladár*, Abauj-Tornavármegyei lótenyésztő-bizottmánya nevében gr. *Zichy Gábor* várm. bizotts.-tag. Ezenkívül számos érdeklődő. A bizottság az összes méneket megvizsgálta és összesen *kilencz* mént talált kiselejtezendőnek. Ezek közül megemlítendő a hírneves «Garáncziás» nevű, 6 éves ménlő, melyet az állam elzött két évvel br. Üchtritz Zsigmondtól vásárolt 16 ezer koronáért. Ez a ló mintegy *ötsszáz* koronát nyert a különböző lóversenyeken; pl. megnyerte a 100 ezer koronás Szentistván-díjat, a budapesti Derby-díjat stb.

Madame Valéry szánakozólag mosolygott rajtunk.

— Ah édes uraim!... Nem foglalkozom én többé művészetekkel. Egészen más valami érdekel...

— Micsoda érdekl?

— Nem is merem önöknek elmondani — felelt a szőke szfinx szegyenkezve — mert tudom, csak kinevetnek vagy megvetnek...

— Az Istenért, mondja!

— Nos, tudják-e mivel foglalkozom most? A gazdasági vegytannal... De íme itt a férjem, értem jött...

— Madame Valéry nyugodt arca szerelmesen derült fel. Felkelt s egy harmincz év körüli vállas fiatalembernek nyújtotta a kezét, ki nagy nehezen törtetett keresztül a frakkos hallgatóságon. A borotvált arcú idegen nagyon szép ember volt s kiejtése után (ítélve) amerikai-nak látszott.

— Ah, ez az a híres amerikai vegyész! — suttogá valaki mellett — ez hát a férje!...

Magunkra maradva mi írők és kritikusok, csak álmélkodva néztünk egymásra. És még sokáig beszélgettünk e szenális asszony sokoldalú tehetségének a titka felől

*

A Pars Monceaux át jöttem hazafelé. Egy idegen úr haladt oldalamon, kivel véletlenül egyszerre jöttünk le a lépcsőn s ki nagy művész-kalapját a szemébe csapva, csökönyösen hallgatott már jó ideje mellett. Egyszerre idegesen elnevette magát s megállt. Ránéztem: torzonborz, de dült arcú, szép férfi volt. A hogy megszólalt, a kiejtéséről azonnal sejtettem, hogy csak orosz vagy lengyel lehet.

— Nos? — kérdém.

— Igazán nagyszerű! — kacagott az idegen. — Most látom csak, mennyit érnek ezeknek a párisi analitikus írónak a tudománya!

— Miért?

— Ön ugye idegen? Én is. Ön nem tudja az én nevemet, én se az öné. Ön valószínűleg elutazik, én már holnap elmegyek messzire. Hisz csak azért jöttem el erre az estélyre, hogy még egyszer lássam... Nos, én ismerem a Madame Valéry történetét. Én Istenem, valakinek csak el kell mondanom, hogy milyen egyszerű ennek a szfinxnek a titka! Tudja-e, mi az ő sokoldalú tehetségének a magyarázata?

— Micsoda?

— Ah, uram — kiáltá az idegen — olyan végtelen egyszerű valami!... A szerelem!... Az a szerelem, a mi a nőben annyi tehetséget tud felébreszteni, a mennyit a férfiben sohasem. Ez a tehetséges asszony mindenekfelett egy nagyon szerelmes asszony... Férfi talentumnál is sokra képes a szenvedély, az asszonynál mindegyre. Az ő lelkük kimeríthetetlenül gazdag, tehetségük tán nem tud úgy megindulni magától, mint a miénk, de ha a szerelem érinti, felébred és csodákat művel. Mi a Madame Valéry művészetének a titka? Az, hogy először egy olasz festőnek a kedvese volt, aztán egy német zenészt szeretett, aztán egy orosz szobrászt... és végül egy francia író. Mindig a szerelem adott formát tehetségének s ez a forma addig tartott, a meddig a szerelem... Most azt a fiatal vegyész, a férjét szereti s mint a hogy elfeledte a régi szerelmeit, elfeledte azokat a művészeteket is. Az asszonyok mindenre képesek. Isten önnel...

Kiselejtező teljese

* No rendőrség napokban koda móránál észrevett el az ülő órát is el Nagysáro az eperje végett jelentett megneszo Tagad hasonlő

* Lovivatar végre a mennydő be is ütő házába, tető alatt csakhamar tűzoltósá

Menya selye

HE

* Kirnak a Fő 19. és 20 több mi Buxbaum

141—1904.

Alu kir. törvsz lakos álta György k erejég el értékre be zésével az mennyibe ségben le napjának azzal hívja stb ingós áron alul Fel végrehajta foglalás m ből ki ne kiküldött A t tését köve Gi

T

ma

üzleti létesít vehe A birna rekes A után 28 cr 30 E és a kibér

Kiselejteztetésének oka az volt, hogy ezen szép multió teljesen megvakult.

*** Notórius sikkasztó letartóztatása.** Az eperjesi rendőrség veszedelmes sikkasztót tett ártalmatlanná a napokban. *Schwarz Soma* órásségéd évek óta lopkodta munkaadóit. Legutóbb *Danielovics Béla* eperjesi órásnál volt alkalmazva. Munkaadója már régebben észrevette, hogy kisebb lopásokat és csalásokat követ el az üzletben, majd legutóbb egy 26 korona értékű órát is elloptott. Ezen azonban rajtavesztett. Míg ugyanis Nagysároson a toronyórát javította, az alatt megjelent az eperjesi üzletben a kárvallott s követelte a javítás végett már régebben beadott órát. Erre gazdája feljelentette őt a rendőrségnél s este a vasútnál — a mikor megneszelve a bajt s szökni akart — letartóztatták. Tagad makacsul, de a törökkanizsai rendőrség hat hasonló sikkasztási esetet jelentett be ellene.

*** Leccapott villám.** Hétfőn délután jótékony zivatar tisztította meg a füledt levegőt és megtörte végre a hihetetlen rekkenő hőséget. A zivatar hatalmas mennydörgéssel és villámlással járt és egy villámcsapás be is ütött *Edelmann Vilmos* bártfai bérkocsitulajdonos házába, de nagyobb kárt nem okozott, mint, hogy a tető alatt kissé égni kezdett. A zuhogó zápor azonban csakhamar elnyomta a tüzet és a gyorsan kivonuló tűzoltóságnak nem akadt munkája.

Menyasszonyi selyem o o o méterjét 60 kr.-tól 11 ft 35 kr.-ig minden színben. Bérmentve és vámentesen házhoz szállítatik. Nagy mintaválasztékot azonnal küld.

HENNEBERG selyemgyáros, ZÜRICH. 3.

*** Kirabolt órászület.** *Buxbaum Tóbiás* bártfai órásnak a Főtéren levő üzletét ismeretlen tettesek július 19. és 20-ika közötti éjjelen kifosztották. A betörők több mint 50 órát vittek el 500 korona értékben. *Buxbaum* feljelentésére a rendőrség kutat a betörők után.

*** Lebukott a vasúti kocsiról.** *Zajacs János* galicizai illetőségű kocsis Jakubek helybeli szállítónál volt alkalmazva július hó 18-ikán deszkát kellett befuvaroznia a vasúttól; mielőtt azonban a munkához fogott, alaposan bepálinkázott. Így ment ki egyik kocsis-társával a vasúti állomásra s ott egy jól felrakott vagonra felkapaszkodva, adogatta le a deszkát társának. A pálinka azonban erősen húzogatta lefelé s egyszer csak egyensúlyt veszítve, lezuhant s fejével az ütközőre esett. A vasúti főnökség telefonon értesítette a rendőrséget az esetről s a nyomban kiment orvos súlyos koponyasérülést konstátált, úgy, hogy *Zajacot* be kellett szállítani a kórházba.

*** Letartóztatott aranyműves-segéd** *Fried Lajos* aranyműves segéd Bécsben üzött manipulációival többszörösen beleütközött a büntetőtörvénykönyvbe. Bűnlajstroma két sikkasztásból és három csalásból áll, a mi eléggé szép rekord. Minthogy Bécsben nem érezte magát biztonságban, megugrott és hosszabb kóborlás után Landau A. kassai ékszerész üzletében kapott alkalmazást, és jelenleg Landau bártfai fióküzletében működött. A budapesti ügyészség — hol ellene a feljelentést megtették — a kassai rendőrkapitányságot, utóbbi pedig a bártfai rendőrkapitányságot kereste meg, hogy Friedet letartóztassa. A bártfai rendőrkapitányság a megkeresésnek eleget is tett és most már a budapesti ügyészség rendelkezik *Fried* becses személyével.

*** Csehov Antal, «Tarka históriák».** Ez a címe annak a kötetnek, mely Csehov Antalnak, a most elhunyt világhírű orosz írónak elbeszéléseit foglalja magában és a melyek magyar nyelven éppen halála-napján láttak napvilágot. A világirodalomban az orosz írók kerültek homlokterbe és ezek között első helyen áll *Csehov Antal*, a kinek ragyogó tolla, megfigyelő képes-

sege, humora, emberismerete mind együttesen köre-hatnak az igazság megismerésére, bevallására és keresésére. A «Tarka históriák» az orosz társadalmi élet alakjairól ad rajzokat teljes hűséggel és mégis, ki ne találna benne rokonvonásokat a mi társadalmi életünk százféle ferdeségeiről. Élvezettel olvashatja és forgathatja könyvének minden lapját ifjú és öreg egyaránt: a lányok és ifjak éppen oly mohón fogják követni lapról lapra a világhírű író tollát, vagy helyesebben esetjét, élénk rajzaiban, mint a lélektani motívumokat kereső higgadtabb olvasók, mert ragyogó színei mellett mély-seges bölcselkedésbe merülhetünk el bennük. Csehov e műve minden művelt ember és irodalomkedvelő asztalán méltó helyet foglalhat. A kötet 16 elbeszélést tartalmaz *Zsarkovics Kálmán* kitűnő fordításában, a ki az orosz irodalmi nyelvnek kitűnő ismerője s így a fordítás által a mű eredetiségéből mit sem veszített, a mit különösen kiemelni kívánunk azért, mivel jól tudjuk, hogy a legtöbb orosz munka francia és német fordításokból, tehát már másodkézből, elmosódva kerül a magyar olvasóközönség elé. Ugyancsak *Csehov-tól* «Az orosz életből» című elbeszélő-kötet 10—12 nap múlva hasonló kiállításban és árban fog megjelenni. A díszesen kiállított, merített-papírra nyomott kötet ára 2 korona és *Lévai Mór* könyvkiadóhivatalában jelent meg Ungváron. Kapható az ország minden könyvkereskedésében.

*** Állatkínzó asszony.** *Mihely Györgyné* malyszói lakos nagyon megharagudott a kutyájára, mert miatta 4 korona pénzbírságot kellett fizetnie. Nagy haragjában úgy boszulta meg magát, hogy kutyáját felakasztotta és ez iszonyú kínok között meg is doglőtt. Az állatkínzó asszonyt e kegyetlen tettéért a szolgabírói hivatal felelősségre vonta és szigorúan megbüntette.

Felelős szerkesztő:
Dr. Mikler Károly.

Kiadótulajdonos:
Kösch Árpád.

141—1904. vh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. törvszék 3900—1903. sz. végzése folytán dr. Müller Bertalan ügyvéd, eperjesi lakos által képviselt *Nazarej Ferencz János* cselalfi lakos végrehajtatónak *Kruly György* komlósi lakos végrehajtást szenvedett ellen 250 kor. tőkekövetelése és jár. erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás folytán alperesnél felülfoglalt és 650 kor. értékre becsült ingókra a girálti kir. járásbírósnak 1903. V. 77/7. számú végzésével az árverés elrendeltetett, annak a felülfoglaltat követelése erejéig is — a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna. — alperesnek Komlós községben levő lakásán leendő megtartása határidejűl 1904 évi július hó 27. napjának d. u. 2 órája kitűzetik, a mikor is a venni szándékozókak ezen árveréshez azzal hívja meg a kiküldött, hogy a le- és felülfoglalt lovak, üszök, gazdasági eszközök stb. ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is eladatni fognak.

Felhivataknak mindazok, kik az elárvereltetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtatót megelőzőleg a kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás már korábban eszközöltetett volna, ez azonban a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnnek: elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírott kiküldöttnek vagy írásban beadni, vagy szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő ezen hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Girált, 1904. július 11.

Kovács József s. k.
kir. bírósági végrehajtó.

Tűz- és betörésmentes magánpénztári rekeszek = (Safe deposit) bérbeadása.

Az Eperjesi Takarékpénztár

üzleti helyiségében egy tűz- és betörésmentes pánczélermet létesített s abban a legújabb módszer szerint készített, bérbevehető pénztárakat állított fel.

Az itt elhelyezett rekeszek (Safe-k) bérlői saját kulccsal bírnak, melynek segítségével megőrizendő értékeiket a bérelt rekeszbe önmaguk zárhatják el.

A kisebb, 12 cm. magas, 28 cm. széles és 45 cm. mély rekesz után egy évre utólag 20 korona; a nagyobb, 20 cm. magas, 28 cm. széles és 45 cm. mély rekesz után egy évre utólag 30 korona bér fizetendő.

Ezen pánczélermetünket és abban elhelyezett pánczélszekrények és a fél által önállóan kezelhető pánczélrekeszek (Safe deposit) kibérlését a t. cz. közönség figyelmébe ajánljuk.

Az Eperjesi Takarékpénztár.

Köhögésben szenvedők

próbálják a köhögést csillapító és finom ízű

KAISER-féle MELLCZUKORKÁT.

2740 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány tanúskodik, hogy biztos siker érhető el köhögésnél, rekedtségnél, hurutnál és elnyálkásodásnál. — E helyett ajánlott visszautasítandó!

Egy csomag 20 és 40 fillér. — Kapható:

WIELAND ÉS SCHROEPPER cukrászdájában EPERJESÉN.

HIRDETÉSEK

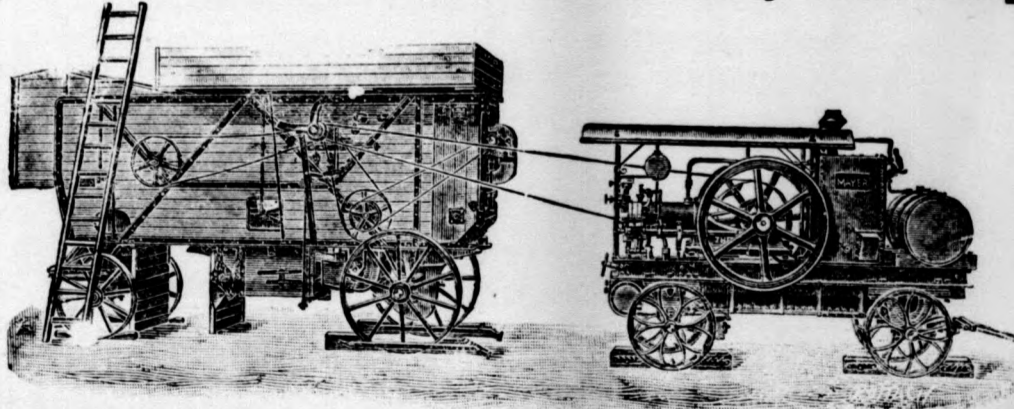
jutányos áron vétetnek fel lapunk kiadóhivatalában.

„MAYER“-gépgyár

vas- és fémöntőde részvénytársaság, Szombathely. Raktár: Budapest, V., Lipót-körút 15.

Készít mindennemű **Gazdasági gépeket;** kitűnő szerkezetű **Benzin- és szivó-gázmotorokat** 2—50 lóerőig.

Benzin-motoros cséplőkészletek. Legolcsóbb üzem! Tűzveszély kizárva!

Malomépítéset: Új hengerek, minden e szakmába vágó gép gyártása. Teljes műalmi berendezések.

Különlegesség: Legújabb szerkezetű csavaros és szabad. víznyomású borsajtók.

Osborne D. M.-féle világhírű amerikai arató- és kaszáló-gépek magyarországi kizárólagos képviselősege.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. ☉ Kívánatra minden szükségletre külön költségvetés.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

tüdőbetegségek, légzőszervek hurutos bajainál, úgymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábadozóknál influenza után ajánlatik.

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alantli czeeggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájcz).

NYILTTÉR.

A Szinye-Lipóczi
Lithion-forrás

Salvator

kitünő sikerrel használtatik

vese, húgyhólyag és köszvénybántalmak ellen, húgydara és vizeleti nehézségeknél, a cukros húgyárnál, továbbá a légző és emésztési szervek hurutainál.

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes! Csiramentes!

Könnyen emészthető!

Első rangu gyógyviz és dietetikus ital.

Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és vese izgatási tünetekben vagy húgysavas vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban

A Salvator forrás igazgatósága Eperjesen.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palack	32 fillér
3/4 " "	40 " "
1/1 " "	48 " "
Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakban vétetnek vissza:	
1/2 literes palack	6 fillér
3/4 " "	7 " "
1/1 " "	8 " "

3665—1904. kgy. sz.

Árverési hirdetemény.

Eperjes sz. kir. város a tulajdonát képező s a város határában fekvő **Szentlászló-hegyi vendéglő- és fürdőházi épületeket** az összes mellékhelyiségekkel, valamint a 924 koronára becsült ingo-berendezésekkel együtt, 1904. évi október hó 1-ső napjától számítandó három egymásután következő évre bérbeadni szándékozván, az e célból megtartandó árverés határidejéül 1904. évi **augusztus 11-ik napjának d. e. 10 óráját** a városháza tanácstermében kitűzi azzal, hogy az árverés megkezdéseig a polgármester kezeihez zárt írásbeli ajánlatok is beadhatók, s hogy az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a városi számvevő hivatalos helyiségében megtekinthetők.

Eperjes, sz. kir. város tanácsának 1904. évi július 18-ikán tartott üléséből.

Podhorányi Báltint s. k.,
polgármester.

Magyar József s. k.,
főjegyző.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotban szenved, kérjen erről füzetet; ingyen és bérmentve kapható a szab. „Hallyú”-gyógyszertár által Majna-Frankfurt.

Az Eperjesi Bankegylet
intézeti házában berendezett
tűz- és betörésmentes pánczélszobában
fiókos rekeszek (Safe Deposit)

következő nagyságban és árban:

- 1-ső számú: 12 cm. magas, 28 cm. széles és 45 cm. mély rekesz) egy évre 20 kor., félévre 12 kor.
- 2-ik számú: 20 cm. magas, 28 cm. széles és 45 cm. mély rekesz) egy évre 30 kor., félévre 18 kor.

bérösszegért a t. közönség rendelkezésére állanak.

Az igazgatóság.

3074—1904. sz.

Tűzifa-eladási hirdetemény.

Alulírott m. kir. erdőhivatal zárt írásbeli versenytárgyalás útján eladja az óvizi m. kir. erdőgondnokság területén 1904—1906. évek alatt kihasználható következő *lángtűzifa*-mennyiségeket:

Erdőrész vágás- sor	tag	osz- tag	Becsült tűzifa			Kiküldési ár ürm ³ /kint		Bánatpénz
			álló fából	kúp- fából	összesen	K.	f.	
II.	6	6	1235	134	1369	—	68	93 kor.
V.	23	3	552	100	652	—	68	44 kor.
V.	23	4	1217	427	1644	—	68	110 kor.
V.	23	5	1320	251	1571	—	68	105 kor.

Ajánlatok, — melyekben azon osztagok világosan kiteendők, a melyekre az ajánlat tételik, a megajánlott ürmérenkénti egységár pedig számokkal és betűkkel kiírandó, megfelelő bánatpénzzel ellátandó s abban határozottan kinyilatkoztatandó, hogy ajánlattevő az árverés alapját képező árverési és szerződési feltételeket ismeri s magát azoknak feltétlenül aláveti — megfelelő felirással ellátott zárt borítékban f. évi **augusztus hó 25-ikének délelőtti 10 órájáig** a sóvári m. kir. erdőhivatalnál nyújtandók be.

Ajánlatok úgy az egyes osztagok fájára külön-külön, mint a négy osztag összes fájára együttesen is tehetők.

Az árverési és szerződési feltételek az alulírt m. kir. erdőhivatalnál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Sóvár, 1904. évi július hó 17-ikén.

M. kir. kincstári erdőhivatal.

Eladó ház. Eperjesen előkelő utcában, közvetlen a Kassai-út mellett, vasút mentén,

elegáns úri-ház,

mely 6 szobából, fürdőszoba-, konyha-, mosókonyha-, házmesterlakásból, négy lónak istálló- és kocsiszinből áll, istállóval vagy a nélkül szabadkézből **eladó.**

A házhoz 700 □ kert, vízvezeték, villanyvilágítás.

Bővebb felvilágosítással szolgál **Divald** Eperjesen.

Schicht-szappan

„zarvas”

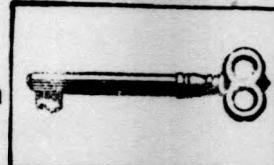
vagy

„kulcs”

Jegygyel

legjobb, legkíméletesebb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!!